

PENILAIAN AKHIR TAHUN

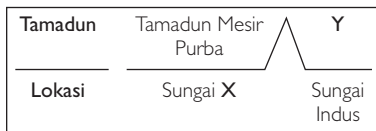
KERTAS 1

Satu jam

Arahan: Tiap-tiap soalan yang berikut diikuti oleh empat jawapan pilihan, iaitu A, B, C dan D. Pilihlah satu jawapan yang paling sesuai.

- Apakah pandangan masyarakat Barat mengenai tamadun?
  - Penyatuan masyarakat
  - Pencapaian tatasusila luhur
  - Perkembangan perundangan
  - Pembangunan lahiriah diperlukan

- Rajah 1 menunjukkan proses pembentukan tamadun awal dunia.

Rajah 1

- Apakah padanan X dan Y?
- Sungai Nil, Tamadun Indus
  - Sungai Tigris, Tamadun Hwang Ho
  - Sungai Euprates, Tamadun Mesopotamia
  - Sungai Hwang Ho, Tamadun Mesopotamia
- Mohenjo-Daro dan Harappa ialah bandar dalam Tamadun Indus. Apakah keistimewaan kedua-dua bandar tersebut?
    - Mempunyai pelbagai agama
    - Pembinaan secara terancang
    - Berfungsi sebagai pelabuhan
    - Pentadbiran diketuai pendeta
  - Di manakah petempatan awal penduduk Hwang Ho?
    - Sungai Kuning
    - Tapak Banpo
    - Kota Anyang
    - Sungai Huan
  - Bagaimanakah pemerintah Sparta melahirkan semangat patriotik dalam kalangan rakyatnya?
    - Meluaskan jajahan takluk
    - Menubuhkan sistem beraja

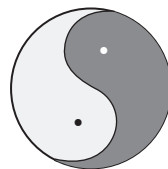
- Menggubal undang-undang
- Memperkenalkan sistem ketenteraan

- Kebudayaan Helenistik ialah kebudayaan yang diperkenalkan dalam peningkatan tamadun. Siapakah yang menyebarkan kebudayaan tersebut?
  - Shih Huang Ti
  - Augustus Caesar
  - Alexander the Great
  - Chandragupta Maurya

- Apakah kesan Perang Kalinga kepada Tamadun India?
  - Meruntuhkan hubungan luar
  - Memulakan sistem demokrasi
  - Memansuhkan gelaran maharaja
  - Mengembangkan agama Buddha

- Plato ialah seorang ahli falsafah Tamadun Yunani. Menurut Plato, siapakah yang paling layak menjadi pemerintah?
  - Ahli agama
  - Ahli falsafah
  - Golongan ilmuwan
  - Golongan bangsawan
  - I dan II
  - II dan III
  - I dan IV
  - III dan IV

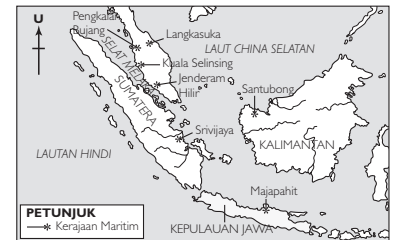
- Gambar 1 berkaitan simbol Yin dan Yang.

Gambar 1

- Apakah peranan simbol tersebut?
- Proses hubungan luar
  - Proses membuat kertas
  - Proses membuat ramalan
  - Proses perubatan tradisional

- Peta 1 menunjukkan kerajaan maritim di Asia Tenggara.

Peta 1

Mengapakah kerajaan tersebut berjaya meneroka dunia luar?

- Mahir dalam pembinaan kapal
  - Pusat latihan kelautan ditubuhkan
  - Kerajaan asing memberikan bantuan
  - Kegiatan pertanian berkembang maju
- Mengapakah Semenanjung Tanah Melayu mendapat gelaran *Suvarnabhumi*?
    - Pasaran yang luas
    - Tanah yang subur
    - Kaya dengan emas
    - Kedudukan yang strategik
  - Dalam kerajaan awal Asia Tenggara, rakyat biasa takut untuk menderhaka kepada raja. Mengapakah mereka bersikap demikian?
    - Raja menguasai empayar
    - Raja menjadi ketua pendeta
    - Raja adalah bayangan tuhan
    - Raja memiliki kekuatan tentera
  - Wat adalah istilah yang digunakan bagi merujuk rumah ibadat. Di negara manakah istilah tersebut digunakan?
    - Kedah Tua
    - Kemboja
    - Burma
    - Funan

- 14 Jadual berikut berkaitan masyarakat Arab Jahiliah.

Masyarakat Badwi	Masyarakat Hadari
Tinggal di kawasan gurun	Tinggal di kawasan persisiran pantai

- Apakah kesan daripada perbezaan kawasan tempat tinggal tersebut?
- A Sistem barter
 B Saling bergantung
 C Percanggahan pendapat
 D Pencapaian masyarakat
- 15 Maklumat berikut berkaitan gelaran yang diberi kepada seorang wanita Islam.

Al-thaharah

- Gelaran tersebut merujuk kepada
- A Aminah bt Wahab
 B Halimatus Sa'diyah
 C Aisyah bt Abu Bakar
 D Khadijah bt Khuwailid
- 16 Apakah peristiwa yang dapat membuktikan kewibawaan Nabi Muhammad SAW?
- A Penerimaan wahyu
 B berhijrah ke Madinah
 C Perletakan semula Hajar Aswad
 D Termeterainya Perjanjian Hudaibiyah
- 17 Dialog berikut berkaitan reaksi masyarakat Arab terhadap Islam.

Arab Islam mewajibkan

Quraisy: penganutnya menyembah Allah Yang Maha Esa.

Peniaga: Saya tak sokong. Kita mesti tentang habis-habisan terhadap Nabi Muhammad SAW dan orang Islam.

- Mengapakah berlaku sedemikian?
- A Takut menghadapi masa depan
 B Bimbang serangan tentera Islam
 C Takut perniagaan berhala terjejas
 D Ketidakefahaman tentang ajaran Islam

- 18 Maklumat berikut berkaitan dengan peristiwa hijrah.

Nabi Muhammad SAW dan Abu Bakar al-Siddiq telah bersembunyi di situ selama 3 hari sebelum meneruskan hijrah ke Madinah.

- Apakah tempat yang dimaksudkan?
- A Aqabah
 B Gua Thur
 C Bukit Nur
 D Gua Hirak

- 19 Bagaimanakah Nabi Muhammad SAW mewujudkan persefahaman masyarakat di Madinah?

- A Mewujudkan konsep persaudaraan
 B Mendapatkan bantuan orang Ansar
 C Menggubal undang-undang bertulis
 D Mengakui orang Yahudi sebagai rakyat

- 20 Mengapakah Nabi Muhammad SAW menerima syarat Perjanjian Hudaibiyah walaupun kandungannya lebih memihak kepada Quraisy Makkah?

- A Usaha untuk menawan orang Quraisy
 B Cara untuk mengelakkan peperangan
 C Strategi untuk menyebarkan Islam
 D Taktik untuk menyerang Makkah

- 21 Apakah alasan Nabi Muhammad SAW menukar nama Yathrib kepada Madinah al-Munawwarah?

- A Memajukan ekonomi Islam
 B Menjadi pusat Tamadun Islam
 C Melancarkan dakwah Islamiah
 D Menyatupadukan penduduk Madinah

- 22 Mengapakah Khalifah Abu Bakar al-Siddiq mengambil inisiatif untuk mengumpul tulisan al-Quran?

- A Kewujudan golongan al-Riddah
 B Kematian ramai hafiz al-Quran
 C Kemunculan golongan murtad
 D Kemajuan bidang penulisan

- 23 Rajah 2 menunjukkan jabatan-jabatan yang ditubuhkan oleh Khalifah Umar bin al-Khattab.

• Jabatan Tentera
• Jabatan Percukaian
• Jabatan Perbendaharaan Negara

Rajah 2

Siapakah yang mengetuai jabatan-jabatan tersebut?

- A Amir
 B Katib
 C Wazir
 D Gabenor

- 24 Sistem monarki mula diperkenalkan semasa pemerintahan kerajaan Bani Umaiyah.

Apakah maksud sistem monarki?

- A Pengaruh politik luar
 B Pelaksanaan sistem syura
 C Perkongsian kuasa pembesar
 D Pemerintahan berasaskan warisan

- 25 Sultan Selim I telah menggunakan gelaran "Pelindung Dua Bandar Suci" pada tahun 1517 dan gelaran ini telah diwarisi hinggalah abad ke-18.

Apakah bandar yang dikaitkan dengan gelaran tersebut?

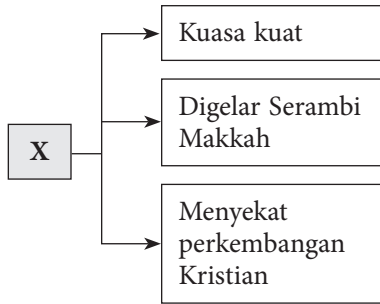
- I Makkah
 II Istanbul
 III Cordova
 IV Madinah
- A I dan II
 B I dan IV
 C II dan III
 D III dan IV

- 26 S. Q. Fatimi telah mengemukakan teori kedatangan Islam ke Asia Tenggara dari China.

Apakah bukti yang menyokong teori beliau?

- A Penemuan batu nisan
 B Persamaan bahan penulisan
 C Penghijrahan pedagang Islam
 D Kewujudan perkampungan Islam

- 27 Rajah 3 berikut berkaitan dengan pusat penyebaran Islam di Asia Tenggara.

Rajah 3

X merujuk kepada

- A Aru
B Pasai
C Aceh
D Melaka
- 28 Bagaimanakah Wali Songo berdakwah di Jawa?
A Membina masjid
B Mendirikan sekolah
C Meluaskan empayar
D Melantik pegawai agama
- 29 Senarai berikut berkaitan nama sultan.

- Sultan Mahmud Shah
- Sultan Mansur Syah

Apakah kesimpulan yang boleh dibuat daripada nama-nama sultan tersebut?

- A Penyerapan unsur-unsur Islam
B Pengaruh agama Hindu-Buddha
C Pengukuhan kuasa pemerintahan
D Pengiktirafan daripada pembesar
- 30 Maklumat berikut berkaitan adat yang diamalkan di Negeri Sembilan.

Adat Perpatih bersifat matrilineal

- Apakah konsep matrilineal?
A Mengutamakan anak lelaki
B Mengutamakan hukum faraid
C Mengamalkan dasar musyawarah
D Mengutamakan jurai keturunan ibu

- 31 Gambar 2 berkaitan dengan pendidikan tidak formal.

Gambar 2

Bagaimanakah pendidikan tidak formal sedemikian diperoleh?

- A Pemerhatian
B Pembacaan buku
C Pembelajaran di sekolah
D Pengajaran melalui internet
- 32 Pilih pasangan yang tepat berkaitan kesenian di Negeri-Negeri Melayu.

	Negeri	Kesenian
A	Terengganu	Tarian mak inang
B	Perak	Tarian dabus
C	Johor	Seni dikir
D	Kelantan	Ghazal

- 33 Golongan berikut muncul di Eropah pada Zaman Kemuncak Pertengahan.

- Artisan
- Pedagang
- Ahli Perbankan

Apakah faktor kemunculan golongan tersebut?

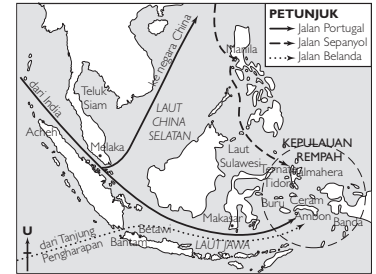
- A Kehadiran orang gasar
B Kelahiran golongan *baron*
C Kemunculan bandar besar
D Kekuatan institusi parlimen
- 34 Senarai berikut merupakan tokoh-tokoh Zaman *Renaissance*.

- Thomas More
- Francis Bacon
- William Shakespeare

Apakah bidang yang diceburi oleh tokoh-tokoh tersebut?

- A Muzik C Pemikir
B Lukisan D Kartografi

- 35 Peta 2 berikut menunjukkan laluan utama pelaut Eropah ke Kepulauan Rempah.

Peta 2

Mengapakah Portugal menjadi pelopor kepada aktiviti penerokaan orang Eropah ke Timur?

- A Menyebarkan tamadun
B Angkatan tentera yang hebat
C Galakan daripada pemerintah
D Mendapatkan barangan mewah
- 36 Maklumat berikut berkaitan Revolusi Pertanian di Britain.

Akta Pemagaran Tanah

Apakah kesan pengenalan akta tersebut?

- A Rakyat kehilangan tanah
B Penggunaan peralatan baru
C Petani menjadi peladang yang kaya
D Perkembangan pengkhususan kerja
- 37 Senarai berikut merupakan syarikat perwakilan asing yang menanam modal di Tanah Melayu.

- Guthrie
- Sime Darby
- Harrison and Crosfield

Apakah sumbangan syarikat tersebut?

- A Perkapalan
B Perkilangan
C Perladangan
D Perlombongan
- 38 Pemodal tempatan telah mengambil inisiatif menubuhkan bank sendiri pada awal abad ke-20. Apakah bank tempatan pertama yang telah ditubuhkan?
A Bank of Malaya
B Kwong Yik Bank
C Ban Chiang Bank
D Malay National Banking Corporation

39 Senarai berikut adalah undang-undang tanah yang diperkenalkan oleh British.

- Peraturan Tanah Perak 1879
- Peraturan Tanah Sungai Ujong 1887
- Kanun Tanah Selangor 1891

Apakah kesan pengenalan undang-undang tersebut kepada penduduk tempatan?

- I Pengenalan sistem cukai mengikut jenis tanah
- II Pengutipan hasil hutan dengan kebenaran raja

III Permohonan tanah melalui Pejabat Tanah

IV Pemberian kuasa pada Residen

- A I dan II   C II dan III
- B I dan IV   D III dan IV

40 Maklumat berikut berkaitan dengan wabak penyakit yang berlaku di Tanah Melayu pada tahun 1910 – 1920.

Jenis Penyakit	Kematian
Malaria	200 000 orang

Apakah tindakan kerajaan British bagi mengawal wabak penyakit tersebut?

- A Mewujudkan Majlis Perbandaran
- B Memperkenalkan Sanitary Board
- C Menubuhkan Jabatan Kesihatan Daerah
- D Mendirikan Institut Penyelidikan Perubatan

KERTAS 2

Dua jam tiga puluh minit

Bahagian A: Soalan Struktur

[40 markah]

Jawab semua soalan.

1 Peta 1 menunjukkan lokasi Tamadun Indus.

Peta 1

(a) Namakan bandar yang bertanda berikut.

X: _____ Y: _____ [2 markah]

(b) Mengapakah bandar X dan Y dikenal sebagai bandar terancang dunia?

_____
 _____ [4 markah]

(c) Terangkan sumbangan sikap keterbukaan masyarakat Indus terhadap peradaban dunia.

_____
 _____ [4 markah]

2 Maklumat berikut merupakan penyebaran Islam di kota Makkah adalah dilakukan secara berperingkat-peringkat oleh Nabi Muhammad SAW.

Peringkat	Secara Rahsia	Secara Terbuka
Tempoh	X	Y

(a) Lengkapkan tempoh penyebaran Islam bagi **X** dan **Y**.

X: _____ **Y:** _____
[2 markah]

(b) Bagaimanakah penyebaran Islam secara rahsia dijalankan oleh Nabi Muhammad SAW?

_____
_____
[2 markah]

(c) Mengapakah Nabi Muhammad SAW melakukan dakwah secara rahsia pada peringkat permulaan penyebaran Islam?

_____
_____
[3 markah]

(d) Wajarkah dakwah ajaran Islam menggunakan media sosial pada hari ini? Beri alasan anda.

_____
_____
[3 markah]

3 Kerajaan berikut merupakan pusat perkembangan pendidikan Islam di Asia Tenggara.

• Samudera-Pasai   • Aceh   • Melaka   • Pattani

(a) Senaraikan **dua** institusi pendidikan Islam secara formal di Asia Tenggara.

i. _____ ii. _____
[2 markah]

(b) Bagaimanakah pendidikan formal dilaksanakan di istana?

_____
_____
[2 markah]

(c) Jelaskan kesan pengaruh pendidikan Islam di Asia Tenggara.

_____
_____
[3 markah]

(d) Masyarakat abad ke-21 lebih memberi tumpuan kepada pendidikan arus perdana berbanding pendidikan Islam. Bagaimanakah usaha anda untuk menimbulkan kesedaran kepentingan pendidikan Islam pada masyarakat hari ini?

_____
_____
[3 markah]

- 4 Kedatangan para pedagang Eropah telah memperkenalkan penggunaan mata wang dan penubuhan institusi kewangan di Tanah Melayu.
- (a) Apakah mata wang yang digunakan oleh masyarakat Melayu di Tanah Melayu sebelum kedatangan pedagang Eropah?
-
- [2 markah]
- (b) Nyatakan fungsi institusi kewangan semasa penjajahan British di Tanah Melayu.
-
- [2 markah]
- (c) Huraikan impak penubuhan institusi kewangan di Tanah Melayu.
-
-
- [3 markah]
- (d) Penubuhan institusi kewangan adalah untuk kepentingan British berbanding untuk masyarakat Melayu. Beri komen anda.
-
- [3 markah]

Bahagian B: Soalan Esei

[60 markah]

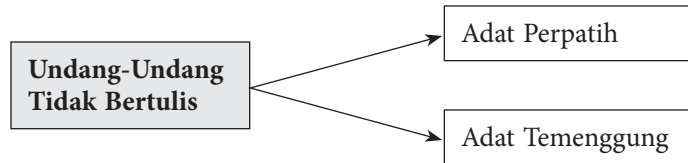
Jawab tiga soalan sahaja.

- 5 Kegiatan ekonomi telah mengalami peningkatan di dalam Tamadun Yunani, China dan India
- (a) Jelaskan perkembangan ekonomi di Yunani. [4 markah]
- (b) Tamadun India telah mengalami kepesatan aktiviti perdagangan sejak abad ketiga Sebelum Masihi. Bagaimanakah berlakunya kepesatan aktiviti perdagangan tersebut? [6 markah]
- (c) Sejauh manakah sumbangan Tamadun China dalam bidang pertanian kepada masyarakat hari ini? [4 markah]
- (d) Bagaimanakah teknologi pertanian Tamadun China dapat dimanfaatkan oleh generasi masa kini dalam memperkasakan kegiatan pertanian? Beri penjelasan anda. [6 markah]
- 6 Kemasukan pengaruh Hindu dan di Asia Tenggara bermula melalui jalinan hubungan perdagangan dengan India.
- (a) Jelaskan pengaruh Hindu dan Buddha di Asia Tenggara dari segi politik. [6 markah]
- (b) Sejauh manakah perubahan yang telah berlaku dalam kehidupan masyarakat di Asia Tenggara selepas kedatangan Hindu-Buddha? [8 markah]
- (c) Pengaruh luar telah membentuk kepelbagaian unsur budaya di negara kita dari dahulu hingga sekarang. Bagaimanakah generasi hari ini dapat mempertahankan dan mempelajari kepelbagaian budaya tersebut? [6 markah]
- 7 Perjanjian Hudaibiyah telah menyumbang kepada perkembangan syiar Islam.
- (a) Jelaskan latar belakang yang membawa kepada termeterainya Perjanjian Hudaibiyah. [4 markah]
- (b) Terangkan kepentingan Perjanjian Hudaibiyah terhadap perkembangan syiar Islam. [6 markah]
- (c) Maklumat berikut berkaitan isi Perjanjian Hudaibiyah yang ketiga dan keempat.
- Orang Islam Madinah yang memihak ke Makkah tanpa kebenaran penjaganya tidak perlu dipulangkan.
  - Orang Quraisy Makkah yang memihak ke Madinah tanpa kebenaran penjaganya perlu dipulangkan semula.
- Berdasarkan isi perjanjian tersebut kelihatan menguntungkan orang Arab Quraisy tetapi Nabi Muhammad SAW yakin Islam akan memperoleh keuntungan dari segi jangka panjang. Beri penjelasan anda. [6 markah]
- (d) Apakah pengajaran yang dapat diambil daripada perjanjian tersebut? [4 markah]

8 Kerajaan Bani Abbasiyah diasaskan pada tahun 750M.

- (a) Jelaskan sejarah perkembangan kerajaan Bani Abbasiyah. [4 markah]
- (b) Bagaimanakah Kota Baghdad berjaya muncul sebagai pusat kegiatan intelektual pada zaman Kerajaan Bani Abbasiyah? [8 markah]
- (c) Sejauh manakah sumbangan kerajaan Bani Abbasiyah terhadap peradaban dunia dalam kegiatan intelektual? [8 markah]

9 Rajah berikut merupakan undang-undang tidak bertulis masyarakat Melayu yang juga dikenal sebagai adat.

- (a) Jelaskan ciri-ciri Adat Perpatih. [6 markah]
- (b) Bagaimanakah Adat Temenggung diamalkan oleh masyarakat Melayu tradisional? [8 markah]
- (c) Berikut merupakan kesimpulan bahasa orang Melayu.

Biar mati anak, jangan mati adat

Mengapakah masyarakat Melayu amat mementingkan adat? [6 markah]

10 Maklumat berikut menunjukkan tokoh-tokoh Zaman *Renaissance* yang bermula di Itali pada tahun 1350 – 1600.

- Francesco Petrarch
- Niccolo Machiavelli
- Giovanni Bocaccio

- (a) Berdasarkan maklumat tersebut, mengapakah mereka dikenal sebagai tokoh Zaman *Renaissance*? [6 markah]
- (b) Mengapakah zaman tersebut dikatakan bermula di Itali? [8 markah]
- (c) Bagaimanakah generasi kita hari ini dapat memanfaatkan pencapaian Zaman *Renaissance* di dalam kehidupan kita di Malaysia? Beri penjelasan anda. [6 markah]

11 Gambar 1 menunjukkan perubahan kaedah melombong bijih timah di Tanah Melayu.

Gambar 1

- (a) Berdasarkan Gambar 1 dan pengetahuan sejarah anda, jelaskan tentang perkembangan perlombongan bijih timah di Tanah Melayu. [4 markah]
- (b) Mengapakah pembesar Melayu tidak dapat meneruskan penguasaan perlombongan bijih timah selepas kedatangan kuasa luar? [6 markah]
- (c) Apakah tindakan yang sepatutnya diambil oleh pembesar Melayu untuk memastikan mereka terus menguasai perusahaan perlombongan bijih timah pada masa itu? [4 markah]
- (d) Jelaskan kesan perkembangan perlombongan bijih timah terhadap negara hari ini. [6 markah]

TEMA UMUM: Kerajaan Islam di Madinah

Proses hijrah Nabi Muhammad SAW ke Madinah menjadi peristiwa penting bagi umat Islam. Banyak hikmah yang terkandung dalam proses hijrah baginda ke Madinah sehingga menjadi pedoman masyarakat dunia hari ini.

TUGASAN SPESIFIK

Berdasarkan pernyataan di atas, anda dikehendaki menjawab soalan/tugasan berikut:

Aspek	Soalan/tugasan	Markah
Pengenalan	1 Jelaskan maksud hijrah.	5 markah
Isi dan Huraian	2 Orientalis Barat mentafsirkan hijrah secara negatif, iaitu sebagai suatu pelarian yang berbeza dengan konsep Islam. Huraikan pernyataan tersebut.	10 markah
	3 Huraikan faktor-faktor dan peristiwa hijrah Nabi Muhammad SAW dan orang Islam.	20 markah
	4 Huraikan kesan hijrah terhadap peradaban dunia Islam.	20 markah
	5 Semangat hijrah mencipta banyak kebaikan. Beri penjelasan.	10 markah
	6 Penghayatan dan pengamalan konsep hijrah dapat melahirkan masyarakat Malaysia yang cemerlang. Beri penjelasan.	10 markah
	7 Penghijrahan itu merupakan suatu peralihan cara hidup yang kemudiannya akan memberi kesan pada masa hadapan kepada remaja masa kini. Huraikan pernyataan tersebut.	10 markah
	8 Apakah iktibar yang diperoleh daripada peristiwa penghijrahan Nabi Muhammad SAW? Beri penjelasan.	10 markah
Kesimpulan	9 Sediakan kesimpulan berdasarkan perkara berikut: (a) Pengetahuan yang diperoleh. (b) Nilai patriotisme yang diperoleh melalui perkembangan tamadun awal dunia. (c) Harapan untuk menjadikan negara dan bangsa Malaysia kekal unggul di mata dunia.	5 markah